

Előszó

Varázstalanított és titoktalanított világban élünk. Mindent megmagyaráznak nekünk, mi pedig nem vesszük észre, hogy nincsenek autonóm átéléseink és nézeteink, melyek függetlenek a jelen korszaktól. A megmaradt titkok tekintetében elhallgatások, manőverek, titkolózás, sötét egyéni dolgok uralkodnak. Ez a könyv, a maga eszközeivel, változtatni szeretne e helyzeten. Azt a régi-új látásmódot javasolja, hogy pozitív titkok sokasága vesz körül bennünket és lakozik bennünk, amelyek megfejtésre és főként szemlélésre várnak. Tudatosításuk boldoggá, boldogabbá tenne, legalább viszonylagosan felszabadítana és a legnagyobb, végső misztériumok felé vezethetne. Hozzávetőleg huszonhárom ilyen irányt, területet, témát, létezőt vizsgálunk meg a kontempláció, a gondolkozás, a filológia és az esszéközeli kistanulmányírás eszközeivel. Segítségül hívjuk a mitológiát, a teológiát, a filozófiát és a hagyományhű bölceletet is. *Kéz, fogak, fej, szem, macska, kutya, teknős, láb, szarvas, hó, város, tollaslabda, történetmesélés, rémtörténetek, játékbabák, vulva és fallosz, szavak, könyv, füzérek, család, temető és altatók* – futólag további misztériumokat is érintünk. Valamennyinek megtapasztaltuk

az emberen túlnyúló természetét, ebből született ez a könyv. Az utolsó fejezetben pontosítjuk majd, mit értünk misztérium alatt. Előzetesen annyit, hogy a jelentésmező a sötét egyéni titoktól, a megfejtésekre váró enigmákon és a szimbólumokon keresztül, a boldogító tudás- és hittitkokon át a nagy misztériumokig terjed. A metafizika kifejezést is alkalmazzuk, noha nem úgy, mint a modern filozófiában. Gyakran előforduló szó a szimbólum, ám hangsúlyt fektetünk arra, hogy csak eleven, élő valóságokkal foglalkozzunk.

Vasile Lovinescu írta már 1935-ben: „Könnyű korunkat kárhozzatni; ez egyfajta divat, aminek ma nagyon nagy keletje van. De mi kíváncsiak lennénk rá, miért. Nos, ha a modern idők rágalmozóinak indítékait keressük, rengeteg okot találunk..., *emberi, túlságosan emberi...*, sznobizmus, sikertelenség, esztétikai ellenszenv és pózolás.” E rövid idézet érvénye a katasztrófaközpontú televíziós hírszerkesztőktől kezdve, az internetes cikkírókon, a politikai és társadalmi elemzőkön át, a különféle kritikusokon keresztül a kultúrfilozófusokig megmutatkozik. Nem azért emeljük ki, mintha rózsaszínben akar-nánk látni a világot. Az emberi létezés értelméhez szorosán hozzátartozik, hogy kereszthordozó: a legnegatívabb perspektívákat és összefüggéseket látva kitart az örökkévalóság mellett. Azonban az össztradicionalitást, a hagyományos irányuláso-
kat, az úgynevezett tradicionális iskolát is könnyen

tönkreteheti, ha nem fordít kellő – döntő – figyelmet az ideákra, az alapelvekre, az élet titkaira és rejtélyes entitásaira, a legfőbb civilizációs centrumokra, az örökérvényű tanításokra, a megvalósítási módszerekre, a rituális életre és így tovább. Röviden szólva a titokteljes létezésre.

E könyv nem egyszerűen pozitív gondolkozást képvisel. A tárgyalt létezőket misztériumokként látjuk, ugyanekkor – olykor – a korszak negatív tendenciáira is reagálunk. Lényeges, hogy az utóbbi jellegű reflexiók nem uralkodhatnak el, nem dominálhatják valóságtapasztalatunkat, gondolatainkat, még a stílusunkat sem. Nem a halandóság van előbb, hanem a halhatatlanság, nem a véges, hanem végtelen. Nem a kor, hanem az örökérvényűség, nem a mulandó, hanem az állandó. Az örökkévalóság az előrébb való. Ennek megfelelően szükséges látni és megfogalmazni dolgokat, amiből „kisebb dolgok” is részesülnek. A misztériumok a fontosak – noha kifejtésük szükségképpen töredékes. Amit mondunk, teljességgel személyes, mindazonáltal nem csupán egyéni, vérmérsékleti értelemben szubjektív. Létezik egyetemes szubjektivitás. A kötet korlátjai közé tartozik, hogy szerteágazó és lendületes. Definítív, de a meghatározások hamar befejeződnek, rövidek. Mindazonáltal misztériózus létezőkről lesz szó, általános ismertségük dacára. Hozzáállásunk és módszerünk segítségével talán nem követünk el misztériumrombolást.